

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Γ' ὧν ὅρων μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολύ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ— ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ,
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνο— ὁ κ τ ὠ φ ρ ά γ κ α ἰ ν α ἰ μ ὀ ν ο .
Γιὰ τὰ ξένα ὁμως μέρη— δέ κ α φ ρ ά γ κ α καὶ σ τ ὸ χ έ ρ ι .

Ἦδη τριακοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδρεῖομεν στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Ἔτος χίλια καὶ ἐνιακόσα δεκαπέντε δοξασμένο,
ποῦ μὲ μάντεις εὐοίωνους ἀγαθὰ καὶ ἐγὼ προσμένω.

Τέσσαρες μηνὸς Ἀπρίλη
γύρω μας γαυγίζουν σκύλοι.

Χίλια τρακόσα καὶ εἴκοσι, προσθέσετε καὶ ἑπτὰ,
δὲν ἐνθυμοῦμαι καὶ ἄλλοτε συμβάντα σὰν καὶ αὐτά.

**Νέα πένθιμη ρίμα
ἔσ' τοῦ Τρικουπῆ τὸ μνημα.**

Ὅσο περνοῦν οἱ χρόνοι
μεγάλοι πεθαμμένοι
θρηνοῦνται πρὸ πολὺ,

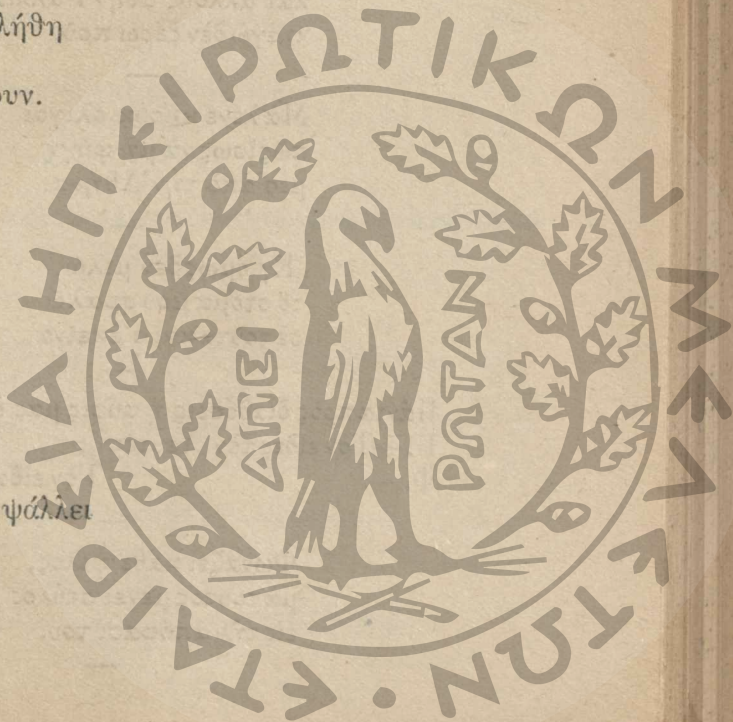
Κι' ὁ κόσμος μετανοιοῦναι
γιὰ τοὺτους, ποῦ πικραίνει
μὲ πάθος καὶ χολή.

Με τοῦ καιροῦ τὸ διάβα δὲν τοὺς πεθαίν' ἡ λήθη
ἔσ' τὸν νοῦ καὶ στήν ψυχὴ μας, καὶ πρὸ πυκνὰ τὰ πλήθη
ὡσὰν προσκυνητὰρι τὸ χῶμα των κυκλόνουν
καὶ ἐκεῖνοι πρὸ μεγάλους τοὺς ἴσκιους των ἀπλόνουν.

Ὅσ' ὁ καιρὸς πετᾷ
βροντοῦν πρὸ δυνατὰ
νεκρῶν μεγάλων ῥήματα.

Κι' ἀντιλαλοῦν καμπάναις
καὶ νικητῶν παιᾶνες
ἔσ' ἀθάνατά των μνήματα.

Γι' αὐτοὺς ποῦ μετανοιοῦνουν τέτοια θαρρεῖς πῶς ψάλλει
μὴ πικραμένη Μοῦσα ἔσ' τῶν τάφων τὴν σιγή:
εὐχολὰ κάθε τόσο δὲν βρῖσκονται μεγάλοι,
μήτε σὰν μανιτάρια φυτρώνουνε ἔσ' τὴ γῆ.

**Κάνουν ψελή κουδέντα
γιά τόν παραιτηθέντα.**

Α'.

- Π.— Τί λέν γιά τόν Λευτέρη,
φιλότατη κεφαλή;
Φ.— Πολλά, βρέ χασομέρη,
διαθρυλλούν πολλοί.

- Π.— Έν άλλους λόγους ήτοι;
Φ.— Κατ' άλλους, συμπολίτη,
πάει στή Ζαγορά μετά του Κασσαθέτη
νά φύγη τὸ σεκλέτι.

Κατ' άλλους δὲ πηγαίνει στή Σάμο, κι' ἀπ' ἐκεῖ
λέν πῶς θά βάλῃ πλώρη γιά τήν Ἀμερική.
Κατ' άλλους, μπουνταλά,
πάει στήν Ἑλβετία,
χωρίς κανεῖς καλὰ
νά ξέρῃ τήν αἰτία.

Ἄλλοι, βρέ Περικλέτο, τὸν καπετὰν Λευτέρη
τὸν στέλλουν σ' ἄλλα μέρη.

Κι' αὐτὸς ὁ πατριώτης
λένε πῶς ιδιώτης
θὰ ζήσῃ τοῦ λοιποῦ.

Κατ' άλλους στήν Ἀγγλία,
κατ' άλλους στήν Γαλλία,
κι' ἐγὼ δὲν ξέρω ποῦ.

Μὰ λένε κι' οὐκ ὀλίγοι
πῶς ἴσως νὰ μὴ φύγῃ
μέσ' ἀπὸ τήν Ἀθήνα.

Ἐγ' ὅμως δὲν μιλῶ,
τὸ στόμα μου σφαλῶ
σὲ τοῦτα καὶ σ' ἐκεῖνα.

Πάντα πρὸς διαδόσεις ἢ φύσις μας ὀργᾶ...

- Π.— Τὸν εἶδες τὸν Λευτέρη;
Φ.— Τὸν εἶδα χθὲς ἀργά.

Φωνάζει κάθε φίλος,
μὰ τοῦτος μένει στύλος
εἰς τήν ἀπόφασί του.

Τὸν πᾶνει τὸ μπουρί
καὶ δὲν ὑποχωρεῖ
στὴν ἀποχώρησί του.

Πολλοὶ γι' αὐτὸν ἀσθμαίνουν,
τοῦ δίνουνε φιλιὰ,
καὶ βάρκαις περιμένουν
εἰς τήν ἀκρογιαλιά.

Στάσου τοῦ λένε τόσοι,
καὶ προχωροῦν οἱ Ρῶσσοι
σ' ἐκεῖνα τὰ Καρπάθια.

Μὰ τοῦτος ἐπιμένει
καὶ σὲ μιὰ βάρκα μπαίνει
μὲ λύπη καὶ συμπάθεια.

Ἐφούσκωνε τὰ γέρι
λευκότατο πανί,
κι' ἔλεγε στὸν Λευτέρη
περιπαθὴς φωνή.

Ἀναχωρεῖς, τοῦ λέει,
μὲ δόξαις καὶ μὲ κλέη,
κι' ἐκεῖ ποῦ πᾶς ἐλπίζω πῶς δὲν θ' ἀποχωρήσῃς,
καὶ σὲ παρακαλῶ
πάλι μὲ τὸ καλὸ
κοντά μας νὰ γυρίσῃς.

Ἐδάκρυζαν οἱ φίλοι
κι' ἔλεγαν τὰ καὶ τά,
κι' αὐτὸς μὲ τὸ μαντύλι
τοὺς ἀποχαιρετᾷ.

Γιὰ ποῦ θὰ βόλῃ πλώρη;
ῥωτούσανε χαζοί,
τὸν πῆγε στὸ βαπόρι
κι' ὁ Κλέαρχος μαζί.

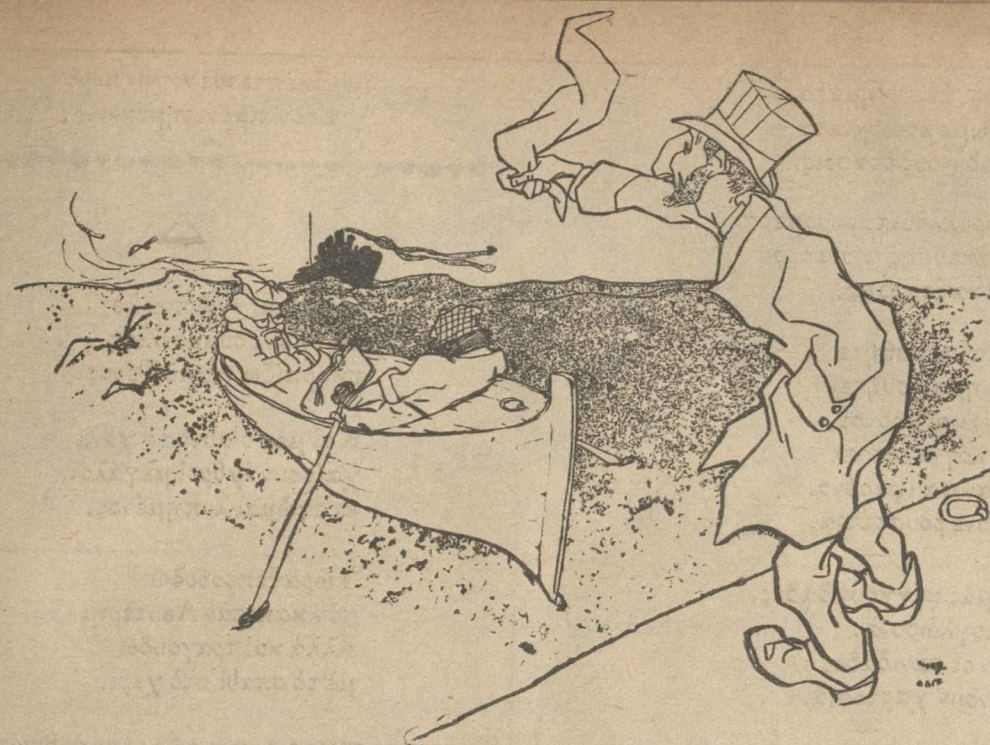
Καὶ τὸν χαιρετισμὸ του περίλυπος κυττῶ
ὥς ὅτου πιά τὸ μάκρος τοῦ τῶκερψε κι' αὐτό.
Σὲ λίγο πιά κανένας δὲν εἴξευρε νὰ πῇ
ἂν ἔδλεπε Λευτέρη, πανάκι καὶ κουπί.

Κι' ὁ Κλέαρχος στενάζει
κι' ἀλλοῖμονο φωνάζει
μὲ μάτια δακρυσμένα.

Μένουν οἱ φίλοι μόνοι,
ἀλλ' ὅμως μὴ λησμόνει
τοῦλάχιστον ἐμένα.

Β'

Π.— Κι' ἐγὼ ποῦ λὲς τὸν εἶδα, κι' ἀπεφασίσθη πιά
νὰ πάῃ δίχως ἄλλο μέσα στήν Ἀραπιά.
Καὶ λὲν καμπόσοι φίλοι,
ποῦναι φωτιά καὶ λαύρα,

**Ὁρα καλὴ τοῦ λένε μὲ ζήτω δυνατὰ
κι' ὁ Γούναρης σὰν φίλος τὸν ἀποχαιρετᾷ.**

πῶς ἀπ' ἐκεῖ θὰ στελεῖ
γιά κάποιαις κάλπαις μαῦρα.

Εἶδα τὸν Βενιζέλον,
ποῦ λένε πῶς στὸ μέλλον
δὲν θὰ πολιτευθῇ.

Τὸν εἶδα τὸν Λευτέρη,
στῆς Ἀραπιάς τὰ μέρη
πάει ν' ἀναπαυθῇ.

Ἐφυγε κι' ὁ Λευτέρης,
μεγάλος τιμονιέρης
μὲ θάρρος, μὲ μεγαλό.

Καὶ ξεφωνίζουν πλήθῃ
γι' αὐτόν, ποῦ παραιτήθη:
πῆγαίνε στὸ καλὸ

Ἐφάνερνε καὶ μὲ
τὸ φλογερὸ του μάτι,
κι' ἔλεγε μιὰ φωνή:

Χαρά' στον τὸν θυμό,
χαρά' στο τὸ γεινάτι,
καὶ τὴν ἐπιμονή.

Τὸν ἔλεγαν θυμῶδη,
μηνιόντ' Ἀχιλλέα,
γιατὶ σὲ τόσα κλέα
ἐπῆρε τώρα πόδι.

Πῆρε καὶ τοῦτος πόδι μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς σάλους,
ποῦκανε τόσους άλλους
νὰ πάρουνε ποδάρι
μὲ τρόπο καὶ μὲ χάρι.

Ἐφυγε καθὼς ξέρεις
ὁ καπετὰν Λευτέρης.
Καὶ τοῦ φωνάζουν τώρα:
μὴ φύγῃς κι' εἶναι μπόρα.
Καραβοκύρη στάσου
νά ζήσουν τὰ παιδιὰ σου.

Δὲν κλαίω τὸν ἐργάτη
τὸν ἀνορθωτικό,
κλαίω ποῦ κάποιο μάτι
μᾶς βᾶσκανε κακό.

Κλαίω ποῦ στοῦ πολέμου
τὰ μέτρητα κακὰ
κι' ἐδῶ, συνάδελφέ μου,
μᾶς βρήκαν ξαφνικά.

Ἐφυγε νάτος νάτος,
κι' αὐτὸς σὰν Κικινάτος
μακρὰν ἡμῶν θ' ἀργῇ.

Ἄν κι' ὅπως ξέρουν ὅλοι
δὲν ἔχει περιβόλι
γιά νὰ καλλισργῇ.

.....

Φ.— Σὲ πάντα, Περικλέτο, κηττάζεις τρικυμίας,
καὶ μὲς στὸν τόσσ σάλο
δὲν κάνεις τίποτ' ἄλλο
παρὰ νὰ κλαῖς σὰν νέος θρηνητὴν Ἱερεμίας.

Βεβαίως τώρα πάλι θ' ἀκούσῃς διαδόσεις
ἀπὸ τοὺς διαφόρους
τῶν δρόμων λιμαδόρους,
ὁποῦ ποτὲ δὲν ἔχουν ἐγκράτειαν τῆς γλώσσης.

Θ' ἀκούσῃς ξεφωνήματα
πῶς θάχωμε κουνήματα
κι' ἐπικινδύνους δράσεις.

Τέτοια θρυλλοῦνται τρομερά,
ποῦ νὰ τὰκούσῃς μιὰ φορά.
καὶ δέκα νὰ ξεράσῃς.

Παιδιά, συνετισθῆτε
καὶ φρονηματισθῆτε.
Ἐπέρασαν οἱ χρόνοι,
ὅπου μὲ λόγια τέτοια
ζητοῦσαν φαμφαρόνοι
νὰ πάρουνε ρουσφέτια.

Νίκης μᾶς φέγγουν δᾶδες,
ἔξω κακογλωσσῖα,
σὰν πρὶν οἱ σανιδάδες
δὲν πιάνουν χαρτοσιᾶ.

Ἄς λείψουν φαγομάραις,
ἄς λείψουν κουταμάραις,
σαχλοκουτσομπολιᾶς.

Ὅλοι γιὰ τὴν Πατρίδα
τὰ μάτια σὺς γαρίδα
μὴν πάθωμε δουλειᾶς.

Κόσμος ἀνησυχεῖ,
τροχιζονται λεπίδες,
ὅτῃ Σόφια προσοχὴ
καὶ στοὺς Κομητατζήδες.

Κυττάζετε τὰ ξίφη
κι' Ἄρκουδιαρέων στίφη
ὅτὰ σύνορα χορεύουν.

Οἱ γείτονές μας πάλι
σηκώσανε κεφάλι
καὶ μερδικὸ γυρεύουν.

Κανένας πάθους μένος
ὅτὰ σπλάχνα του μὴν τρέφῃ,
καὶ μόνον πρὸς τὸ Γένος
νοῦν καὶ ψυχὴν ἄς τρέφῃ.

Ἐν ἐγρηγόρσει πάντες οἱ φύλακες τοῦ Γένους
νὰ μὴν παραβληθοῦμε μὲ τὰς μωρὰς παρθένας.

Ἐμπρὸς, ξυπνοὶ φρουρεῖτε
καὶ πάντες γρηγορεῖτε,
καὶ γὰρ οὐδεὶς οὐκ οἶδε τὴν κρίσιμον ἡμέραν,
καθ' ἣν ὁ κλύδων φθάνει ὅτῃν γῆν τὴν οὐδετέραν.

Ἄς μὴ τρυφῶμεν ἀπαθῶς εἰς ἀγαθῶν πληθώραν,
καὶ σύ, βρὲ Περικλέτο μου, μὴ χάσκῃς ἐν εἰρήνῃ,
καὶ γὰρ οὐκ οἶδε καγκανεῖς τὴν κρίσιμον τὴν ὥραν,
καθ' ἣν καὶ πᾶς οὐδέτερος ἀρσενικὸς θὰ γίνη.

Ἄς πάφουν πιὰ Συμβούλια μακρὰ γιὰ τὸν Λευτέρῃ
κι' ἄς μὴ σᾶς βρίσκῃ μὲς σ' αὐτὰ τῆς χαραυγῆς τᾶστέρι,
καὶ παραθύρων καὶ θυρῶν
ἐρμητικῶς κλεισμένων

μὴ σκέπτεσθε νυχθημερὸν
γιὰ τὸν παραιτημένον.

Π. — Ἀλλὰ κι' ἐγὼ ποῦ λές
εἰς ὅλους συμβουλαῖς
σκορπίζω γιὰ τὸ Γένος.

Καὶ μὲς σ' αὐτὸ τὸ χάλι
χαίρουν ἐχθροὶ μεγάλοι,
κι' ἐγώ μαι λυπημένος.

Τώρα ξεπροβοδῶ
τὸν καπετὰν Λευτέρῃ,
ἀλλὰ καὶ τραγουδῶ
μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.

Τώρα τὰς τύχας κλαίω τῆς νέας ἀνθρωπότητος
κι' ἄλλοι προσμένω νάβγουν ἐκ τῆς οὐδετερότητος,
ἀλλὰ κανεῖς δὲν βγαίνει,
φίλε μου Διογένη.

Τότε κι' ἐγὼ θυμόνω καὶ βγαίνω στὸν περίπατο
καὶ τᾶχω σὰν χασμένα,
καὶ λέω στὸν καθένα:
τοῦτο μου τὸ κεφάλι σὲ κάθε τοῖχο κτύπα το.

Μᾶς κύκλωσαν φωτιαῖς,
ἀφήσατε τὰ γέλοια,
καὶ ρίχνετε ματιαῖς
κατὰ τὰ Δαρδανέλια.

Πέφτουν ὀβίδες, βόλια...
ξύπνα, Πατρίδα δόλια,
μὲ νέαν γενναιότητα.

Ξύπνησε μὲ τάλιδόνι
προτοῦ σ' ἀφήσουν μόνῃ
νὰ τρῶς οὐδετερότητα.

Ἄνοιξις, ρόδων εὐωδιά,
καὶ μὲς σ' τῆς πρασινάδες
πολέμου πατινάδες.

Θέλω κι' ὁ Γούναρης, παιδιὰ,
νὰ σκούξῃ, νὰ φωνάξῃ
πῶς γούναις θὰ τινάξῃ.

Θέλω νὰ κούω βόλια,
μὰ καὶ ὅτὰ περιβόλια
νὰ παίζουν τὰ βιολιά.

Θέλω φουρτούναις, μπόραις,
καὶ νὰ πηδοῦν καὶ κόραις
μὲ ξεπλεκα μαλλιά.

Θέλω νὰ γίνουν κι' ἐκλογαῖς μέσα σ' αὐτὸν τὸν σάλο
κι' ἐκ τῆς οὐδετερότητος νὰ βγοῦμε δίχως ἄλλο,
προτοῦ νὰ βγῇ τὸ τζάνερο, προτοῦ νὰ ὀγγῇ τ' ἀγγούρι,
ἀλλ' ὅμως θέλω, Φασουλῇ, νὰ φᾶς καὶ ὁδὸ στὴ μούρη.